دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان

مرکز توسعه آموزش پزشکی

نام درس: طرح و برنامه ریزی درسی۲
تعداد واحد: ۲ واحد ۱واحد نظری ، ۱واحد عملی
مدرسین: دکتر نوحی و دکتر سلاجقه
فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد آموزش پزشکی

شرح درس و اهمیت آن:

واژه برنامه بیش از هر چیز مفهوم تفکر ، محاسبه و پیش بینی قبل از عمل را در خود نهفته دارد.سالهاست انجام هر کاری را برنامه نامیده ایم و بیشتر اوقات بر روی انجام آن عمل توجه داشته ایم تا پیش بینی و تفکر در باره آن عمل، تمام مراحل طراحی و اجرای یک برنامه اعم از آموزشی و غیر آموزشی بایستی قبلا" بدقت مشخص، معلوم و پیش بینی شود. برنامه ریزی آموزشی و درسی کاری بس پیچیده و دقیق و در عین حال پر مسئولیت است زیرا هر برنامه آموزشی و درسی در مسیر اتخاذ تصمیم های بسیار حیاتی و مهم قرار می گیرد که با مهمترین و گرانبهاترین سرمایه یک جامعه یعنی کمیت و کیفیت تربیت نیروی انسانی سرو کار دارد.در رشته های علمی از جمله پرستاری ، برنامه ریزان آموزشی و درسی با تصمیم های حساب شده برای بالندگی نیروی انسانی متخصص و با تجربه می کوشند.

اهداف درس:

در پایان این درس انتظار می رود دانشجویان قادر باشند:

مفهوم برنامه ریزی درسی ، اصول و مراحل برنامه ریزی درسی را تشریح و چگونگی خط مشی آموزشی را با توجه به اهداف کلی ، ویژه و حیطه های یادگیری برنامه ریزی نموده و در اجرای تکالیف آموزشی خود بکار ببرند..در این راستا کسب تواناییهای ذهنی ذیل ضروری است:

اهداف اختصاصی

۱- مفاهیم و تعاریف برنامه ریزی درسی را فهرست کنند.
۲- مراحل مختلف برنامه ریزی درسی را از دیدگاههای مختلف نام ببرند.
۳- چگونگی نیازسنجی و تحلیل وضعیت را بیان کنند.
۴- فلسفه، ماموریت و چشم انداز در برنامه درسی، را فهرست کنند.
۴- نقش و وظایف حرفه ای فارغ التحصیلان برنامه درسی را مشخص کنند.
۵- نقش منابع مختلف در تدوین برنامه درسی را تعیین کنند.
۵- چگونگی تدوین اهداف را فهرست کنند.
۶- با توجه به فلسفه، دیدگاه و ماموریت اهداف کلی و اختصاصی بینابینی برنامه ریزی درسی را تعیین کنید.
۷- براساس اهداف، محتوای و سازماندهی محتوای برنامه درسی را تعیین کنند.
۸- چگونگی سازماندهی یک برنامه درسی را توضیح دهند.
۹- ارزشیابی و انواع ارزشیابی در برنامه درسی را توضیح دهند.
۱۰- یک برنامه درسی برای یک رشته را طراحی و پیشنهاد کنند.
۱۱-چهارچوب بازنگری برای برنامه درسی طراحی شده را مشخص نمایند.

روش تدریس:

برنامه تدریس به صورت ترکیبی با توجه به وضعیت کرونایی بر حسب شرایط مباحث در جلسات غیر حضوری نیز به صورت تعاملی و فعال به صورت کلاس وارونه و بر اساس موضوع و زمان بر مبنای مشکل گشایی، دانشجو محوری، سخنرانی، حل مسئله ، بحث گروهی در گروههای کوچک ، Journal club، پرسش و پاسخ و مطالعه فردی انجام می گیرد.

وظایف دانشجو:

حضور فعال در کلاس

پشتکار و جدیت در ارائه بموقع تکالیف

شرکت در بحث گروهی آن لاین

استناد به مطالعات فردی، منابع موجود و گزارشات تحقیقاتی

تکالیف درس:

الف- تهیه کارت خلاصه نویسی دو مورد عنوان بصورت انتخابی(لازم به توضیح است که یکی از مقالات مربوطه علاوه بر ارائه به صورت کارت خلاصه نویسی در جلسه ژورنال کلاب به صورت شفاهی ارائه خواهد شد).

۱-برنامه ریزی درسی و برنامه ریزی آموزشی

۳-چگونگی نیاز سنجی در تحلیل برنامه ریری درسی

۴-الگوهای نیاز سنجی آموزشی

۵-چگونگی سازماندهی یک برنامه درسی

۶- نقش حیطه های یادگیری درطراحی برنامه درسی

۷-عوامل موثر بر تعیین و انتخاب هدفهای برنامه درسی

۸-چگونگی سازماندهی مطالب و مواد درسی در برنامه درسی

ب-تهیه مقاله در گروههای دو نفره، هر گروه موظف است با در نظر گرفتن مفاهیم درس در زمینه موضوعات طرح شده به صورت اختیاری و بر اساس آیین نگارش پیشنهادی مطالب تحقیقی خود را در تاریخ مقرر ارائه نماید.

ج- شرکت در امتحانات پایان ترم

نحوه ارزشیابی:

۱- حضور فعال توام با آمادگی ٪۵

۲-کارت خلاصه نویسی ٪۱۰=٪۵*۲

۳-ارائه سمینار و نگارش مناسب ٪۲۵

۴- تدوین ونقد و بازنگری یک برنامه درسی کلان ٪۳۵

۵- امتحان پایان ترم ٪۲۵

تقویم درس

جلسه	تاریخ	محتوا	ارائه	اهداف اختصاصی جلسه دانشجو در پایان جلسه بتواند:	روش تدریس	تکلیف دانشجویان	تاریخ
اول		معارفه و ارائه طرح درس	دکتر نوحی	۱) اهداف و ساختار کلی درس را بیان کند؛ ۲) الزامات، شیوه تدریس و نحوه ارزشیابی درس را توضیح دهد؛ ۳) انتظارات خود از درس و نقش آن در آموزش پزشکی را بیان کند.		-	۱۴۰۵/۷/۱
دوم		تعریف واژه ها و امادگی درس	دکتر نوحی	۱) مفاهیم و اصطلاحات کلیدی مرتبط با برنامه‌ریزی درسی را تعریف کند؛ ۲) تفاوت مفاهیمی مانند برنامه، برنامه آموزشی، برنامه درسی و کوریکولوم را توضیح دهد؛ ۳) ارتباط میان مفاهیم پایه برنامه‌ریزی درسی را ترسیم کند.		-	۱۴۰۵/۷/۸
سوم		مفهوم برنامه ریزی درسی و آموزشی مراحل برنامه ریزی درسی	دکتر نوحی	۱) مفهوم برنامه‌ریزی درسی و آموزشی را توضیح دهد؛ ۲) تفاوت و ارتباط برنامه‌ریزی درسی و آموزشی را تحلیل کند؛ ۳) عناصر و مؤلفه‌های اصلی برنامه‌ریزی درسی را شناسایی کند؛ ۴) کاربرد برنامه‌ریزی درسی را در آموزش علوم پزشکی تبیین کند.		-	۱۴۰۵/۷/۱۵
چهارم		نقش و وظایف حرفه ای فارغ التحصیلان در برنامه ریزی درسی	دکتر نوحی	۱) نقش‌های حرفه‌ای متخصص برنامه‌ریزی درسی را شناسایی کند؛ ۲) وظایف متخصصان برنامه‌ریزی درسی را در مراحل مختلف فرایند برنامه‌ریزی توضیح دهد؛ ۳) نقش متخصص آموزش پزشکی و سایر ذی‌نفعان را در برنامه‌ریزی درسی تحلیل کند؛ ۴) شایستگی‌های مورد نیاز برای		-	۱۴۰۵/۷/۲۲

			ایفای این نقش‌ها را تعیین کند.				
پنجم		فلسفه ماموریت و چشم انداز در برنامه ریزی درسی	دکتر سلاجقه	۱) مفاهیم فلسفه، مأموریت و چشم‌انداز را تعریف کند؛ ۲) تفاوت و ارتباط میان فلسفه، مأموریت و چشم‌انداز را توضیح دهد؛ ۳) نقش آن‌ها را در جهت‌دهی به برنامه درسی تحلیل کند؛ ۴) فلسفه، مأموریت و چشم‌انداز یک برنامه آموزشی را تحلیل و در صورت نیاز پیشنهاد اولیه برای تدوین آن ارائه کند.	سخنرانی تعاملی + آموزش مبتنی بر مورد	–	۱۴۰۵/۷/۲۹
ششم		الگوهای نیازسنجی آموزشی	دکتر نوحی	۱) مفهوم نیاز و نیازسنجی آموزشی را توضیح دهد؛ ۲) انواع نیازهای آموزشی را شناسایی کند؛ ۳) الگوهای مختلف نیازسنجی آموزشی را مقایسه کند.		سمینار دانشجویان ژورنال کلاب	۱۴۰۵/۸/۶
هفتم		ارائه گزارش کار عملی	دکتر نوحی	۱) فرایند انجام کار عملی خود را به‌صورت منظم گزارش کند؛ ۲) یافته‌های حاصل از فعالیت عملی را تحلیل و تفسیر کند؛ ۳) ارتباط یافته‌های کار عملی با مباحث نظری درس را توضیح دهد.		–	۱۴۰۵/۸/۱۳
هشتم		چگونگی سازماندهی یک برنامه درسی	دکتر سلاجقه	۱) مفهوم سازماندهی برنامه درسی را توضیح دهد؛ ۲) اصول و معیارهای سازماندهی برنامه درسی را بیان کند؛ ۳) اجزای یک برنامه درسی را از نظر توالی، تداوم و ارتباط تحلیل کند.	سخنرانی تعاملی + بحث گروهی	–	۱۴۰۵/۸/۲۰
نهم		عوامل موثر بر تعیین و انتخاب هدفهای برنامه درسی	دکتر سلاجقه	۱) عوامل مؤثر بر تعیین اهداف برنامه درسی را شناسایی کند؛ ۲) نقش نیازهای فراگیران، جامعه، حرفه و نظام سلامت را در تعیین اهداف تحلیل کند؛ ۳) اهداف کلی و اختصاصی یک برنامه درسی را با توجه به عوامل تعیین‌کننده تدوین کند؛ ۴) میزان تناسب	سخنرانی تعاملی + آموزش مبتنی بر مورد	–	۱۴۰۵/۸/۲۷

			اهداف تدوین‌شده با نیازهای شناسایی‌شده را ارزیابی کند.				
دهم		چگونگی سازماندهی مطالب و مواد درسی در برنامه درسی	دکتر سلاجقه	۱) اصول انتخاب و سازماندهی مطالب و مواد درسی را توضیح دهد؛ ۲) معیارهای توالی، تداوم و ارتباط محتوا را در یک برنامه درسی تحلیل کند؛ ۳) محتوای مناسب را متناسب با اهداف برنامه درسی انتخاب کند؛ ۴) مطالب و مواد درسی را به‌صورت منطقی و منسجم سازماندهی کند.	سخنرانی تعاملی + آموزش مبتنی بر مورد	سمینار دانشجویان ژورنال کلاب	۱۴۰۵/۹/۴
یازدهم		ارائه گزارش تحلیل کار عملی	دکتر سلاجقه	۱) یافته‌های حاصل از تحلیل برنامه/کار عملی را ارائه کند.	ارائه بازخورد به دانشجو	–	۱۴۰۵/۹/۱۱
دوازدهم		ویژگیها و خصوصیات فراگیر	دکتر سلاجقه	۱) ویژگی‌های شناختی، عاطفی، اجتماعی و حرفه‌ای فراگیران را شناسایی کند؛ ۲) نقش ویژگی‌های فراگیران را در تصمیم‌های برنامه‌ریزی درسی توضیح دهد؛ ۳) نیازها و ویژگی‌های فراگیران یک برنامه آموزشی مشخص را تحلیل کند.	سخنرانی تعاملی + آموزش مبتنی بر حل مسئله	–	۱۴۰۵/۹/۱۸
سیزدهم		برنامه ریزی درسی متمرکز و غیر متمرکز	دکتر نوحی	۱) مفهوم برنامه‌ریزی درسی متمرکز و غیرمتمرکز را توضیح دهد؛ ۲) ویژگی‌ها، مزایا و محدودیت‌های هر رویکرد را مقایسه کند؛ ۳) نقش سطوح مختلف تصمیم‌گیری را در هر رویکرد تحلیل کند؛ ۴) مناسب‌ترین رویکرد را برای یک موقعیت آموزشی مشخص انتخاب و از انتخاب خود دفاع کند.		–	۱۴۰۵/۹/۲۵
چهاردهم		ارائه گزارش و تحلیل کار عملی	دکتر نوحی	۱) نتایج تحلیل خود را به‌صورت ساختاریافته ارائه کند؛ ۲) ارتباط میان نیازها، اهداف، محتوا و سایر		–	۱۴۰۵/۱۰/۹

			عناصر برنامه را تحلیل کند؛ ۳) نقاط قوت و چالش‌های برنامه مورد بررسی را تبیین کند؛ ۴) پیشنهادهای مشخص و عملی برای بهبود برنامه ارائه دهد.				
پانزدهم		ارزشیابی و انواع ارزشیابی در برنامه درسی	دکتر سلاجقه	۱) مفهوم ارزشیابی برنامه درسی را توضیح دهد؛ ۲) انواع و رویکردهای ارزشیابی برنامه درسی را مقایسه کند؛ ۳) کاربرد هر نوع ارزشیابی را در مراحل مختلف برنامه درسی تعیین کند.	سخنرانی تعاملی + کلاس وارونه	–	۱۴۰۵/۱۰/۲۳
شانزدهم		ارائه گزارش و تحلیل کار عملی	دکتر سلاجقه	۱) گزارش نهایی کار عملی را به‌صورت منسجم ارائه کند؛ ۲) پیشنهادهای اصلاحی و بازنگری برنامه را بر اساس یافته‌ها ارائه دهد.	ارائه بازخورد به دانشجو	–	۱۴۰۵/۱۰/۳۰
هفدهم		جمع بندی مطالب					